

Master Pedagogiek

HAN University of Applied Sciences

Beperkte opleidingsbeoordeling
4 juni 2024

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Administratieve gegevens	5
Overzicht oordelen	6
Inleiding	7
Standaard 1: Beoogde leerresultaten	8
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	10
Standaard 3: Toetsing	14
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	17
Bijlage 1. Samenstelling panel	19
Bijlage 2. Bezoekprogramma	20
Bijlage 3. Aanbevelingen vorige visitatie	21
Bijlage 4. Bestudeerde documenten	23

Samenvatting

In juni 2024 heeft de visitatie van de masteropleiding Pedagogiek van HAN University of Applied Sciences plaatsgevonden. Het panel heeft de opleiding op alle standaarden beoordeeld als 'voldoet' en geeft daarom een positief eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De masteropleiding Pedagogiek leidt professionals op die vanuit aandachtige betrokkenheid en normatieve reflectieve professionaliteit een pedagogische beweging kunnen creëren in de beroepspraktijk. Dit brede profiel is door alle gesprekspartners herkend tijdens de visitatie. De opleiding maakt haar brede visie waar: studenten worden niet opgeleid voor een specifieke handelingspraktijk, maar om samen te werken aan transities in hun eigen handelingspraktijk. Studenten worden opgeleid om, via het individu een bijdrage te leveren aan het grotere geheel.

De beoogde leerresultaten zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd. Deze zijn gebaseerd op het eigen profiel en het landelijke opleidings- en competentieprofiel van het Landelijk Overleg Masteropleidingen Pedagogiek (LOMP). De beoogde leerresultaten zijn geijkt op NLQF-niveau 7 en de Dublin descriptors. De opleiding is adequaat afgestemd op de beroepspraktijk. Het panel stelt vast dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en het personeel stellen studenten in staat de beoogde leerresultaten te bereiken. Alle eindkwalificaties worden gedekt in het programma.

De internationale oriëntatie kan volgens het panel versterkt worden; dit kan meer omvatten dan het gebruik van internationale literatuur en een facultatieve studiereis. De waarde van het internationale kan nog meer doordacht en geconcretiseerd worden. Het beroepsgerichte karakter van de opleiding komt nadrukkelijk terug in het programma; studenten werken continu aan het realiseren van een pedagogische beweging in hun eigen beroepspraktijk. Zij worden daarbij gevoed door elkaars beroepspraktijken en de praktijkervaring van hun docenten en gastdocenten. Studenten ervaren, zo bleek tijdens de visitatie, heel erg de praktische relevantie van hun opleiding.

De focus op aandachtige betrokkenheid komt terug in de ontmoeting tussen studenten en docenten, de ontmoeting van studenten met zichzelf als professional en het handelen van studenten in hun beroepspraktijk (blijkens gegeven voorbeelden). Docenten leven de aandachtige betrokkenheid voor aan hun studenten. In de ontwikkeling van aandachtige betrokkenheid spelen ook supervisie en intervisie een belangrijke rol. Studenten krijgen daarin zicht op hun eigen normatieve reflectieve professionaliteit. De opleiding slaagt erin een veilige en rijke leeromgeving en oefenplaats te creëren waarin studenten uitgedaagd en uitgenodigd worden zich te blijven ontwikkelen. Het panel vindt dat in deze leeromgeving meer aandacht uit kan gaan naar 'reflection in action'.

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen en sluit aan bij de verschillende achtergronden van studenten. Het panel onderschrijft de behoefte van het werkveld om meer studenten met een achtergrond in de jeugdzorg aan te trekken. De opleiding wordt verzorgd door voldoende, deskundige en betrokken docenten. In de opleiding is veel aandacht voor dialoog, volgens het panel een wezenlijk aspect van het pedagogisch werk. Het panel heeft ervaren dat het docententeam in de verdere ontwikkeling van de opleiding een professioneel gezelschap met elkaar vormt. Het panel vindt het belangrijk dat de opleiding daarbij blijft bewaken dat nieuwe docenten goed begeleid worden om onderdeel te kunnen worden van dit professionele gezelschap.

Binnen deze kleinschalige en soms wat informele opleiding pakt de opleidingscommissie haar formele rol adequaat op. De opleiding handelt naar feedback van studenten, maar kan daarin volgens het panel ook eigen keuzes maken. Het panel stelt vast dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding beschikt over een passend en doordacht systeem van toetsing. De toetsing past bij het beroepsgerichte karakter van de opleiding. Er worden effectieve maatregelen genomen om de validiteit,

betrouwbaarheid en transparantie van de toetsing te borgen. Het panel ondersteunt het voornemen van de opleiding om, in een zorgvuldig proces, toe te werken naar meer holistische toetsing en daarmee naar minder summatieve toetsen. Dit past volgens het panel bij de keuze voor het formatief handelen en het profiel en de ontwikkeling van de normatieve reflectieve professionaliteit van studenten in de opleiding. De examencommissie heeft een proactieve rol in het borgen van de kwaliteit van toetsing en het eindniveau. Het panel stelt vast dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding heeft een degelijk afstudeerproces ingericht. Daarbij wordt gebruikgemaakt van beoordelingsformulieren en het vier-ogen principe. Op basis van de bestudeerde afstudeerdossiers (vijftien in totaal) en het gevoerde gesprek met studenten en alumni stelt het panel vast dat het masterniveau gerealiseerd wordt. Alle bestudeerde dossiers zijn volgens het panel terecht met een voldoende beoordeeld.

In de bestudeerde dossiers onderzoeken studenten over het algemeen praktisch relevante vraagstukken, gebruiken studenten een breed spectrum aan literatuur en past de gekozen methodologie bij het uitgevoerde onderzoek. In een enkel dossier was deze relatie minder goed aanwezig. Er had in het algemeen meer aandacht kunnen zijn voor een kritische blik op de gekozen vraagstukken c.q. meer aandacht voor de vraag 'doen we het goede?'. De feedback en feedforward op de bestudeerde dossiers is gericht op de toekomstige ontwikkeling van studenten. Het panel kon, in de bestudeerde theses, de gegeven beoordeling / het gegeven cijfer echter niet altijd rijmen met de gegeven feedback.

Het panel heeft (omdat dit een belangrijk onderdeel is van het profiel van de opleiding) van een aantal studenten alle toetsen op het gebied van de ontwikkeling van de normatieve reflectieve professionaliteit bekeken. Het panel vond de daarin beschreven normatieve reflectieve professionaliteit minder sterk dan zij in de gesprekken met studenten en alumni ervaren heeft. Ze nodigt de opleiding dan ook uit te onderzoeken hoe dit in de toetsen meer zichtbaar gemaakt en versterkt kan worden. Daarin en in het afstudeerdossier kan volgens het panel ook van andere vormen dan een geschreven stuk gebruik gemaakt worden.

Op basis van de gevoerde gesprekken constateert het panel dat de persoonlijke waarde van de opleiding heel groot en belangrijk is voor studenten. Daarnaast hebben de genoemde voorbeelden tijdens de visitatie laten zien dat zowel studenten als alumni in staat zijn een pedagogische beweging te creëren in hun eigen beroepspraktijk. Ze zijn bovendien in staat om vanuit hun pedagogische verantwoordelijkheid fundamentele en (voor het werkveld) vernieuwende zaken (zoals het mens zijn) te agenderen in hun beroepspraktijk. Dit is tijdens het gesprek met vertegenwoordigers van het werkveld bevestigd. Het panel stelt vast dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Aanbevelingen

De opleiding voldoet aan de vier standaarden. Desondanks ziet het panel ook ruimte voor verbetering. Het panel doet daartoe te volgende aanbevelingen:

- de waarde van internationalisering te onderzoeken en passend te vertalen in de opleiding.
- aandacht te besteden aan 'reflection in action'. Dit draagt onder andere bij aan de ontwikkeling van leidende professionele principes voor het pedagogisch handelen en kan het streven naar meer holistisch toetsen ondersteunen.
- passend bij formatief handelen, in te zetten op het verminderen van het aantal summatieve toetsen in de opleiding.

Conclusie

Het panel stelt vast dat de masteropleiding Pedagogiek van HAN University of Applied Sciences voldoet aan alle vier standaarden. Het totaaloordeel van het panel over de kwaliteit van de opleiding is positief. Het panel geeft dan ook een positief advies ten aanzien van de accreditatie van de masteropleiding Pedagogiek van de HAN.

Namens de voltallige commissie, september 2024,

José Middendorp
Voorzitter

Titia Buising
Secretaris

Administratieve gegevens

Instelling en opleiding

HAN University of Applied Sciences

Masteropleiding Pedagogiek

Locatie: Nijmegen

Variant: Deeltijd

Status: bekostigd

Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Panel

Het panel bestond uit:

José Middendorp, voorzitter;

Aziza Mayo, deskundige;

Ton Bruining, deskundige;

Nick van Everdingen, student-lid.

Het panel werd bijgestaan door Titia Busing, NVAO-gecertificeerd secretaris. Het panel is voorgelegd aan en goedgekeurd door de NVAO. Nadere informatie over het panel is opgenomen in bijlage 1.

Overzicht oordelen

Standaard	Omschrijving	Oordeel
1. Beoogde leerresultaten	De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.	Voldoet
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.	Voldoet
3. Toetsing	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoet
4. Gerealiseerde leerresultaten	De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.	Voldoet
Totaaloordeel		Positief

Inleiding

Voorliggend rapport geeft de resultaten van de visitatie van de masteropleiding Pedagogiek van HAN University of Applied Sciences weer. De opleiding leidt professionals op tot een kritische, maatschappelijk betrokken, normatief reflectieve pedagogische professional, die in zijn of haar organisatie een pedagogische beweging weet te creëren in belang van de kinderen en jongeren waarvoor ze werkzaam zijn.

Opleiding

De opleiding is binnen de HAN onderdeel van de Academie Mens en Maatschappij. De opleiding omvat 90 EC en wordt in een deeltijdvariant aangeboden. De opleiding heeft een duur van tweeëneenhalf jaar. Studenten worden opgeleid tot aandachtig betrokken, reflectieve professionals die in staat zijn een pedagogische beweging te creëren. Studenten zijn afkomstig uit onderwijs en zorg. Jaarlijks starten gemiddeld 40 studenten met de opleiding. De opleiding bestaat uit drie onderwijseenheden die elk meerdere cursussen omvatten.

De vorige accreditatie vond plaats in 2017. Bijlage 3 geeft een overzicht van de aanbevelingen en de (re)actie van de opleiding daarop. Daarnaast wordt bij verschillende standaarden benoemd wat de opleiding naar aanleiding van de aanbevelingen van de vorige visitatie heeft gedaan.

Werkwijze commissie

De HAN heeft een onafhankelijk panel samengesteld. De secretaris heeft een voorbereidend gesprek gevoerd met vertegenwoordigers van de opleiding. Bij de beoordeling heeft het panel het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (2018) in acht genomen. Het panel heeft een vooroverleg gevoerd op 24 mei 2024. De visitatie vond plaats op 4 juni 2024, aan de hand van het in bijlage 2 opgenomen programma. Het panel heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd en het panel heeft de benodigde informatie gekregen om tot een beoordeling te komen. Aan het einde van de visitatie zijn de bevindingen en conclusies van het panel teruggekoppeld naar de opleiding. Deze rapportage is in september 2024 toegestuurd aan de opleiding ter controle op feitelijke onjuistheden; de reactie van de opleiding is verwerkt in deze definitieve rapportage.

De beoordeling van de master Pedagogiek vindt plaats in een visitatiegroep, waarbij de panelleden in wisselende samenstelling ook panellid zijn bij de beoordeling van één of meer andere opleidingen in de groep. Het panel was daardoor in de gelegenheid om de opleiding vergelijkend te beoordelen. De opleiding plant een ontwikkelgesprek op een later moment. De uitkomsten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de inhoud van voorliggend rapport.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding heeft tot doel het creëren van beweging in 'taaie' pedagogische vraagstukken ten gunste van het primaire proces waar de leerlingen, de jeugdigen en de ouders het onderwerp zijn. De opleiding leidt professionals op voor (midden- en) hogere kaderfuncties binnen het brede pedagogisch werkveld: lokale zorg voor jeugdigen en jeugdgezondheidszorg, jeugdzorg, onderwijs, gehandicaptenzorg en private initiatieven. Studenten worden opgeleid tot bruggenbouwer. Dit zijn, volgens de opleiding, professionals die a) normatief en reflectief handelen, b) aandachtig betrokken zijn en c) in staat zijn een pedagogische beweging te creëren.

De kleur van de opleiding krijgt invulling door drie inhoudelijke pedagogische thema's: a) (be)weging binnen bescherming, b) over normaliteit en andere afwijkingen en c) recht op gelijke kansen. Deze thema's zijn richtingen waarbinnen studenten zich kunnen ontwikkelen tot bruggenbouwer.

Passend bij aandachtige betrokkenheid zijn afgestudeerden vakbekwaam op de kwaliteit van de relatie met de jeugdige, het systeem en in samenwerking met andere professionals. Afgestudeerden zijn in staat de jeugdige en hun context echt te zien en de beleavingswereld van jeugdigen te verkennen. Ze nemen dit mee in hun overweging in wat het beste is voor de jeugdige op dat moment. De bruggenbouwer kenmerkt zich, volgens de opleiding, door aandachtige betrokkenheid als pedagogische grondhouding. Afgestudeerden weten in hun beroep op inhoud ook 'bruggen te slaan' tussen de collega's en de staf en werken bij voorkeur in een functie op coördinerend, leidinggevend en/of stafniveau. Afgestudeerden kunnen omgaan met complexe en onvoorspelbare situaties binnen de organisatie.

In het normatief en reflectief kunnen handelen vindt de opleiding het belangrijk dat afgestudeerden zichzelf leren kennen en weten welke verhouding ze hebben tot de ander. Afgestudeerden zijn in staat steeds afwegingen te maken tussen (onderling strijdige) waarden en normen. De opleiding ziet de aandacht voor het intermenselijke, het subjectieve en de morele kenmerken van professioneel handelen in mensgerichte beroepen als de kern van het werk in een pedagogische context. De ontwikkeling van de normatieve reflectieve professionaliteit is daarom een belangrijk onderdeel van de opleiding.

Met de nadruk op het creëren van pedagogische beweging wil de opleiding recht doen aan het handelingsgerichte karakter van de pedagogische wetenschap. De opleiding hecht daarbij veel waarde aan onderzoekend vermogen en onderzoekend handelen van afgestudeerden om deze beweging te creëren. Het verkennen van de taaie vraagstukken vindt plaats aan hand van een dialogisch proces met de verschillende betrokkenen (leerlingen, jeugdigen ouders, cliënten, collega's, management, context). Het onderzoekend handelen dat afgestudeerden laten zien betreft de impact van de bijdrage die afgestudeerden hebben op de beroepspraktijk. De opleiding gaat daarbij uit van participatief actieonderzoek. Deze vorm van onderzoek gaat, volgens de opleiding, uit van het principe van draagvlak en beweging. En het sluit aan bij de normatieve, reflectieve professionaliteit die van afgestudeerden verwacht wordt. De opleiding werkt samen met een aantal lectoren en onderzoekers van de HAN. In de zelfevaluatie benoemt de opleiding het meer structureel vormgeven van de samenwerking met lectoraten als speerpunt voor de komende jaren.

Inzake de visie op internationalisering stelt de opleiding dat de eindkwalificaties zich richten op de Nederlandse context. Internationalisering is geen doel op zich maar een verbredende blik op de diverse perspectieven die studenten gedurende hun studieloopbaan aangereikt krijgen. Het verplaatsen in een internationale, interculturele context verrijkt, volgens de opleiding, de inzichten van studenten gerelateerd aan pedagogische vraagstukken.

Eindkwalificaties

De beoogde leerresultaten zijn geformuleerd in eindkwalificaties. Deze zijn gebaseerd op het hiervoor geschetste profiel, het landelijke opleidings- en competentieprofiel van het Landelijk Overleg Masteropleidingen Pedagogiek (LOMP), NLQF-niveau 7, de Dublin descriptoren en de masterstandaard van de Vereniging Hogescholen. De opleiding werkt tot en met studiejaar 2023 – 2024 met elf eindkwalificaties. Vanaf

studiejaar 2024 – 2025 zijn deze eindkwalificaties geherformuleerd in negen eindkwalificaties, drie per onderwijsseenheid. Dit is het resultaat van een teambreed SKE-traject om gezamenlijk de samenhang tussen het profiel, de eindkwalificaties, het curriculum en de toetsing onder de loep te nemen.

Afstemming met beroepspraktijk

De opleiding stemt op verschillende manieren af met de beroepspraktijk. Zo kent de opleiding een beroepenveldcommissie. Leden van de beroepenveldcommissie kijken ook regelmatig mee bij het eindgesprek van de opleiding. Hiernaast zijn studenten werkzaam in de beroepspraktijk en hebben docenten ervaring in de beroepspraktijk. Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat de opleiding ook samenwerkt met zogenaamde 'preferred partners'. Dit zijn organisaties waar regelmatig studenten vandaan komen en waarmee ook onderzoek en trajecten op het gebied van leven lang ontwikkelen worden uitgevoerd.

Vertegenwoordigers van het werkveld waarmee het panel tijdens de visitatie gesproken heeft, hebben aangegeven dat alumni in hun organisatie een belangrijke bijdrage leveren aan het verbeteren van de kwaliteit van de dialoog die in de organisatie gevoerd wordt. Daarbij maken ze gebruik van het wetenschappelijke kader dat ze tijdens de opleiding aangereikt krijgen. In de beroepenveldcommissie wordt onder andere gesproken over de focus van de opleiding, de aandacht voor normatieve reflectieve professionaliteit, het creëren van beweging in de beroepspraktijk tijdens de opleiding en de betekenis van participatief actieonderzoek daarin. Opgemerkt is dat de balans tussen studenten uit onderwijs en uit jeugdzorg verbeterd kan worden in de opleiding.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten wat betreft niveau en oriëntatie passend geconcretiseerd zijn. Deze zijn gebaseerd op het eigen profiel en het landelijke opleidings- en competentieprofiel van het LOMP. De beoogde leerresultaten zijn geijkt op NLQF-niveau 7 en de Dublin descriptor.

Het profiel van de opleiding is recentelijk, samen met de eindkwalificaties, opnieuw geformuleerd. De opleiding leidt professionals op die vanuit uit aandachtige betrokkenheid en normatieve reflectieve professionaliteit een pedagogische beweging kunnen creëren in de beroepspraktijk. Dit brede profiel is door alle gesprekspartners herkend tijdens de visitatie. Het panel is van mening dat de opleiding haar brede visie waarmaakt: studenten worden niet opgeleid voor een specifieke handelingspraktijk maar om samen te werken aan transities in hun eigen handelingspraktijk. Studenten worden opgeleid om, via het individu een bijdrage te leveren aan het grotere geheel. Het panel nodigt de opleiding uit om het profiel aan te vullen met voorbeelden van rollen waarin afgestudeerden werkzaam kunnen zijn.

Het panel constateert dat de opleiding adequaat is afgestemd op de beroepspraktijk. De beroepenveldcommissie is actief en betrokken, studenten zijn werkzaam in de beroepspraktijk en (gast) docenten hebben daarin ook relevante ervaring. Het panel nodigt de opleiding uit actief te blijven inzetten op een brede betrokkenheid uit het werkveld (inclusief jeugdzorg) en critical friends bij de verdere ontwikkeling van de opleiding. Het panel acht dit belangrijk in het verder levendig maken en vertalen van het profiel in de opleiding.

Op basis van voorgaande concludeert het panel dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

De opleiding (90 EC) omvat drie onderwijseenheden van elk 30 EC: pedagogisch handelen, professionaliteit ontwikkelen en onderzoekend veranderen. Vanuit deze onderwijseenheden worden studenten uitgedaagd steeds een pedagogische beweging te maken. Binnen deze onderwijseenheden volgen studenten verschillende cursussen. De onderwijseenheden overlappen elkaar; dit betekent dat in één cursus elementen van twee of drie onderwijseenheden aan bod kunnen komen. De opleiding onderscheidt twee fasen: de oriënterende fase (leerjaar 1) en de verdiepende fase (jaar 2 en 3). De opleiding maakt gebruik van een 'ruggengraat'. Dit is een schematisch overzicht waarin de relatie tussen de eindkwalificaties, onderwijseenheden en de toetsing zichtbaar wordt gemaakt. Voor elke fase, onderwijseenheid en cursus zijn handleidingen beschikbaar, waarin de inhoud, opbouw en toetsing beschreven wordt. Studenten zijn gemiddeld één dag per twee weken op de hogeschool.

In de onderwijseenheid Pedagogisch Handelen staan het pedagogisch handelen en de professionele reflectie daarop centraal. Deze onderwijseenheid zoomt in op de ontwikkeling van kinderen en jongeren, de opvoedtaken van ouders en de omgeving en het betrokken handelen waarmee studenten deze ontwikkeling en opvoedtaken kunnen ondersteunen. Studenten krijgen brede pedagogische inhoudelijke kennis aangereikt. Studenten koppelen vraagstukken aan hun eigen ervaringskennis door vanuit een meervoudige perspectief naar taaiere vraagstukken te kijken op maatschappelijke thema's als kansengelijkheid en pedagogische veiligheid. In het eerste leerjaar leren studenten goed kijken naar kinderen, jeugdigen en jongvolwassenen in hun ontwikkeling vanuit verschillende (pedagogische en ontwikkelingspsychologische) perspectieven, op basis van argumenten een pedagogisch vraagstuk te ontleden en daarover een krachtig betoog te schrijven. Ook leren studenten een cliënt of leerling te observeren en spreken ze met pedagogische professionals over hun professionele handelingsverlegenheid. Onderdeel van deze onderwijseenheid is een halfjaarlijks minicongres: het Festival der Pedagogiek. Daarbij delen studenten en docenten hun kennis en laten ze zien wat zij doen in de praktijk. In het tweede jaar verdiepen studenten zich, middels twee keuzeblokken, in pedagogische en ontwikkelingspsychologische stromingen. Thema's waaruit gekozen kan worden zijn jeugdige in beeld, recht op gelijke kansen, veiligheid en internationale oriëntatie.

De onderwijseenheid Professionaliteit Ontwikkelen is gericht op het ontwikkelen van studenten tot een normatieve en reflectieve professional. Dit vindt plaats middels supervisie, intervisie, coaching, normatieve reflectieve professionaliteit. Supervisie (oriënterende fase) en intervisie (verdiepende fase) vinden plaats in groepen van vier of vijf studenten, begeleid door een gekwalificeerde supervisor (LVSC-geregistreerd). Coaching krijgt vorm in een training waarbij studenten coachingsvaardigheden leren en oefenen die belangrijk zijn in de begeleiding van anderen en het leren leren van anderen en zichzelf. Bij de cursus Normatieve, reflectieve professional krijgen studenten inzicht in de eigen normen en waarden (en de niveaus daarin) en die van de stakeholders waarmee ze werken. Ook leren studenten om te gaan met spanningen en het (gezamenlijk) maken van afwegingen hierin. In dit onderdeel ontwikkelen studenten gedurende de opleiding hun morele sensitiviteit, ethische vraagstukken te signaleren en analyseren en deze dialogisch bespreekbaar te maken in de eigen praktijk.

Bij de onderwijseenheid Onderzoekend Veranderen staat het aanleren van een onderzoekende houding centraal. In het eerste semester van het eerste jaar werken studenten gezamenlijk aan een externe opdracht met het doel een bijdrage te leveren aan verbetering of verandering van de praktijksituatie aldaar. In het tweede semester van het eerste jaar verkennen studenten een pedagogisch vraagstuk in hun eigen beroepspraktijk. Dit is een vooronderzoek voor het onderzoek dat ze in het tweede jaar zullen gaan uitvoeren. Studenten geven hun onderzoekend vermogen vorm middels participatief actieonderzoek in verbinding met collega's. Deze onderwijseenheid omvat naast algemene bijeenkomsten zogenaamde leerkringen. In een leerkring worden studenten in groepen van maximaal tien studenten begeleid bij hun onderzoek door twee (vaak gepromoveerde) onderzoeksbegeleiders. In het tweede jaar werken studenten aan hun plan van aanpak en starten ze met het uitvoeren van hun onderzoek dat leidt tot een masterthesis en het houden van een eindgesprek in het derde jaar (zie standaard 4).

Naar aanleiding van de vorige visitatie heeft de opleiding onder andere ingezet op participatief actieonderzoek als strategie om studenten te leren de pedagogische beweging in de organisatie te kunnen maken. De focus is daarnaast meer komen te liggen op pedagogisch handelen en is de naam van de betreffende onderwijseenheid ook veranderd in Pedagogisch Handelen (in plaats van Pedagogisch Didactisch Handelen). Ook is er meer aandacht voor de samenhang tussen de drie onderwijseenheden. Daar waar de onderwijseenheden samen komen, komen ook de aspecten van (samen) een pedagogische verandering creëren samen. In het tweede semester van het eerste jaar is de oriëntatie op de praktijkvraag centraal komen te staan (in plaats van in het tweede jaar) zodat studenten al eerder gericht zijn op het vraagstuk waarop zij pedagogische beweging willen creëren.

Alumni waarmee het panel gesproken heeft, hebben opgemerkt dat ze de lessen over groepsdynamiek in de tweedejaarskeuzemodule Pedagogisch Handelen graag in het eerste jaar zouden willen volgen. Ook is dit nu onderdeel van een keuzemodule en zou het voor alle studenten relevant zijn hier kennis van te nemen.

Leeromgeving

In haar visie op leren gaat de opleiding uit van het sociaal constructivisme. Dit betekent dat studenten, samen met anderen (medestudenten, docenten, beroepspraktijk), betekenis geven aan hun taken, werkzaamheden en opdrachten in hun omgeving. De opleiding hecht daarbij veel waarde aan feedback, feedup en feedforward. De opleiding maakt gebruik van werkvormen als werkcollege, practica, supervisie en intervisie en leerkringen.

De beroepspraktijk heeft een belangrijke rol in de opleiding. Studenten werken in het eerste semester aan een pedagogisch vraagstuk van een externe opdrachtgever. Vanaf het tweede semester oriënteren ze zich op en werken ze aan een vraagstuk uit hun eigen beroepspraktijk. Gedurende de hele opleiding worden studenten uitgenodigd het geleerde te relateren aan en toe te passen in hun eigen praktijk, met als doel pedagogische beweging te creëren. De opleiding schakelt voor specifieke onderdelen ook gastdocenten in.

Tijdens de visitatie is hierover opgemerkt dat studenten binnen de thema's die aangereikt worden een opdracht uitvoeren in hun eigen beroepspraktijk. Daarbij zijn studenten vrij deze opdracht zo in te vullen dat deze past bij de eigen praktijk; studenten geven zelf invulling en diepgang aan de opdracht. Deze manier van werken wordt door studenten gewaardeerd, zo bleek tijdens de visitatie. Studenten ervaren de opdrachten als ondersteunend aan het leren, het verrijken van hun eigen beroepspraktijk en hun ontwikkeling als professional.

Inzake de nadruk op aandachtige betrokkenheid in de opleiding hebben studenten waarmee het panel gesproken heeft, aangegeven dat zij dit heel erg ervaren in de opleiding en ook toepassen in hun eigen beroepspraktijk. Daarbij wordt bijvoorbeeld in de opleiding het gesprek gevoerd over de waarden en drijfveren van studenten, de betekenis daarvan voor hun eigen professionele verantwoordelijkheid en hoe ze van daaruit de verbinding met de ander kunnen aangaan. Studenten voelen zich geïnspireerd om dit in hun eigen beroepspraktijk toe te passen. Studenten hebben benadrukt dat hiernaast ook het pedagogische aspect veel aandacht krijgt en dat ze continu bevraagd worden op het meenemen van het pedagogische perspectief en het perspectief van kind / de jongere in hun opdrachten en beroepspraktijk.

Instroom

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen. De opleiding is toegankelijk voor professionals met werkervaring en studenten die direct doorstromen vanuit de bacheloropleiding. De opleiding vindt het belangrijk dat studenten beschikken over een relevante functie waar ze onder meer hun meesterproef (afstuderen) kunnen uitvoeren. Met alle studenten wordt een intakegesprek gevoerd. Tijdens de visitatie is de wens uitgesproken om de instroom van studenten werkzaam in de jeugdzorg te vergroten.

Internationale en interculturele verrijking

De opleiding werkt met internationale bronnen en in de keuzemodules kunnen studenten kiezen voor een internationale studiereis. De academie organiseert jaarlijks een internationale week waarbij studenten aan verschillende masterclasses kunnen deelnemen. De opleiding geeft aan dat hiernaast de diversiteit van studenten (wat betreft achtergrond, beroepenveld en culturele achtergrond) een belangrijk element is van interculturele verrijking in het curriculum. Deze diversiteit wordt benut in de bijeenkomsten in de opleiding. Studenten zien internationalisering, buiten de facultatieve studiereis en het gebruik van internationale literatuur, minder terug in de opleiding zo bleek tijdens de visitatie.

Personeel

Een team van tien docenten verzorgt de opleiding. Hiervan hebben twee ook de rol van coördinator, één voor inhoud en één voor organisatie. Daarnaast kent elke onderwijseenheid twee verantwoordelijken en is er een procescoördinator. Het kernteam bestaat uit vijf leden; zij hebben allen een aanstelling van minimaal 0,6 fte. Bij de opleiding zijn acht onderzoeksbegeleiders betrokken, waarvan vier onderdeel zijn van het team. De overige vier werken voor een lectoraat of voor de bacheloropleidingen Pedagogiek of Social Work. Alle docenten zijn op masterniveau opgeleid en beschikken over de basis en senior kwalificatie examinering. De opleiding maakt daarnaast gebruik van een schil van docenten die ingeschakeld worden voor specifieke onderdelen. Dit betreft gastdocenten, supervisors en onderzoeksbegeleiders. Deze schil omvat negentien docenten.

Een deel van de docenten heeft recente ervaring in de beroepspraktijk waartoe studenten opgeleid worden. Docenten werken aan hun professionalisering via vakliteratuur, conferenties, workshops en door gebruik te maken van de faciliteiten van de HAN op dit gebied. Docenten zijn actief in verschillende cursussen; daarmee wil de opleiding de verbinding tussen de verschillende modules borgen. Docenten overleggen regelmatig met elkaar, binnen de cursussen en binnen het geheel van de opleiding.

Docenten waarmee het panel gesproken heeft, hebben opgemerkt dat veel cursussen door twee docenten gegeven worden. Hierdoor kunnen verschillende perspectieven ook in de lessen naast elkaar gezet worden. Docenten hebben ook aangegeven dat zij gezamenlijk, als team, de transitie doormaken van nieuw geformuleerde eindkwalificaties en vertaling daarvan in het curriculum naar uiteindelijk meer holistische toetsing. Ze worden daarbij gesteund en gefaciliteerd door het (pedagogisch) leiderschap in de opleiding.

Studenten en alumni met wie het panel gesproken heeft, zijn zeer te spreken over hun docenten. Ze waarderen de betrokkenheid en bevoegdheid van hun docenten. Ze voelen zich bovendien gezien en gehoord door hun docenten.

Begeleiding

Studenten worden begeleid door hun docenten, hun studieloopbaanbegeleider en de coördinatoren. Gedurende de cursussen vindt inhoudelijke begeleiding plaats door de docenten. De studieloopbaanbegeleider begeleidt studenten inzake hun studievoortgang. De studieloopbaanbegeleider is daartoe op afroep beschikbaar en neemt ook zelf contact op met studenten als de studieresultaten (kunnen) leiden tot studieoverstapting. Studenten hebben minimaal drie gesprekken per jaar met hun studieloopbaanbegeleider; deze gesprekken zijn geroosterd. De coördinatoren zijn ook beschikbaar voor afstemming en begeleiding. Het docententeam bespreekt jaarlijks de voortgang van alle studenten; aan het einde van het eerste jaar krijgen studenten op basis daarvan een studievoortgangsgesprek. Hiernaast vindt begeleiding plaats in de eerdergenoemde supervisie en intervisie (onderdeel van de onderwijseenheid Professionaliteit Ontwikkelen).

Alumni en studenten zijn tevreden over de begeleiding die zij krijgen, zo bleek tijdens de visitatie. Ook ervaren ze de opleiding als een veilige omgeving. De opleiding denkt met hen mee als er bijvoorbeeld situaties zijn waar ze op bepaalde momenten wat minder tijd hebben voor de opleiding of wanneer er thema's spelen in hun beroepspraktijk; studenten ervaren daarin veel betrokkenheid van hun docenten. Studenten zijn ook zeer te spreken over de supervisie en intervisie in de opleiding, daarmee leren ze zichzelf als professional goed kennen en leren ze wie ze willen zijn als professional. Ze worden door de opleiding continu aangesproken op hun rol als professional.

De opleidingscommissie bespreekt onder andere de resultaten van de evaluaties die elk semester gehouden worden. Studenten ervaren, zo bleek tijdens de visitatie, dat de opleiding handelt naar hun feedback.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat het programma, de onderwijsleeromgeving en het personeel de studenten in staat stellen de beoogde leerresultaten te bereiken. Op basis van de beschikbaar gestelde overzichten, concludeert het panel dat alle eindkwalificaties worden gedekt in het programma. In de studiehandleidingen wordt ingegaan op de leerdoelen, inhoud, werkvormen en toetsing. Op basis van het studiemateriaal en de gebruikte literatuur stelt het panel vast dat de opleiding gebruik maakt van relevante en actuele literatuur die past bij de drie onderwijseenheden. De opleiding hanteert daarin een interessante balans tussen meer wetenschappelijke bronnen en praktijkrelevante bronnen.

De internationale oriëntatie kan volgens het panel versterkt worden; dit kan meer omvatten dan het gebruik van internationale literatuur en een facultatieve studiereis. Het panel raadt de opleiding aan de waarde van internationalisering te onderzoeken en passend te vertalen in de opleiding.

Het panel ziet het beroepsgerichte karakter van de opleiding nadrukkelijk terug in het programma; studenten werken continu aan het realiseren van beweging in hun eigen beroepspraktijk. Zij worden daarbij gevoed door elkaars beroepspraktijken en de praktijkervaring van hun docenten en gastdocenten. Studenten ervaren, zo bleek tijdens de visitatie, heel erg de praktische relevantie van hun opleiding. Ze leren hun team en hun organisatie mee te nemen in de pedagogische beweging die ze willen maken en de pedagogische kwaliteit van hun organisatie te versterken.

Het panel ziet dat het uitgangspunt van aandachtige betrokkenheid terugkomt in de ontmoeting tussen studenten en docenten, de ontmoeting van studenten met zichzelf als professional en het handelen van studenten in hun beroepspraktijk (blijkens gegeven voorbeelden). Docenten leven de aandachtige betrokkenheid bovendien voor aan hun studenten. In de ontwikkeling van aandachtige betrokkenheid spelen ook supervisie en intervisie een belangrijke rol. Studenten krijgen daarin zicht op hun eigen normatieve reflectieve professionaliteit. De opleiding slaagt er volgens het panel in een veilige en rijke leeromgeving en oefenplaats te creëren waarin studenten uitgedaagd en uitgenodigd worden zich te blijven ontwikkelen. Het panel raadt de opleiding aan in deze leeromgeving meer aandacht te besteden aan reflectie in actie. Dit draagt bij aan de explicitering en ontwikkeling van waarden en normen, de explicitering en ontwikkeling van handelingskennis en daarmee de ontwikkeling van leidende professionele principes voor het pedagogisch handelen. Ook is panel van mening dat de opleiding nog wat meer taal kan geven aan wat aandachtige betrokkenheid precies inhoudt.

Lectoraten zijn betrokken bij de opleiding; dit draagt volgens het panel bij aan de actualiteit van de opleiding. Het panel constateert echter ook dat nog niet alle studenten zich bewust zijn van de betrokkenheid van de lectoraten.

De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen en sluit aan bij de verschillende achtergronden van studenten. Het panel onderschrijft de behoefte van het werkveld (zie standaard 1) om meer studenten met een achtergrond in de jeugdzorg aan te trekken.

Het panel stelt, op basis van het bestudeerde overzicht en de gevoerde gesprekken, vast dat de opleiding verzorgd wordt door voldoende, deskundige en betrokken docenten. Docenten werken actief in de beroepspraktijk waarvoor ze opleiden. Het panel heeft tijdens de visitatie een opleiding gezien waarin veel aandacht is voor dialoog, volgens het panel een wezenlijk aspect van het pedagogisch werk. In alle gevoerde gesprekken werd de focus op het dialogische belichaamd. Het panel heeft ervaren dat het docententeam in de verdere ontwikkeling van de opleiding een professioneel gezelschap met elkaar vormt. Het panel vindt het belangrijk dat de opleiding daarbij blijft bewaken dat nieuwe docenten goed begeleid worden om onderdeel te kunnen worden van dit professionele gezelschap.

Het panel vindt het positief dat binnen deze kleinschalige en soms wat informele opleiding, de opleidingscommissie haar formele rol oppakt. Hoewel het panel de voortvarendheid waardeert waarmee de opleiding handelt naar feedback van studenten, vindt het panel ook dat de opleiding daarin eigen keuzes kan blijven maken.

Op basis van voorgaande concludeert het panel dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Het toetsbeleid van de opleiding omvat de visie van de opleiding op toetsing en de wijze waarop deze visie is uitgewerkt in het toetsprogramma. Het toetsbeleid maakt ook inzichtelijk welke verbeterpunten ten aanzien van toetsing zijn geformuleerd in het voorgaande studiejaar en wat de opleiding daarmee gedaan heeft. In het toetsbeleid gaat de opleiding uit van constructive alignment: de eindkwalificaties, leerdoelen, leeractiviteiten en toetsing zijn op elkaar afgestemd. De opleiding evalueert deze alignment jaarlijks en past dit indien nodig aan.

Toetsing heeft, volgens de opleiding, twee functies:

- een ontwikkelfunctie (formatief aspect) waarbij toetsing in dienst staat van het leren en inzicht geeft in de ontwikkeling van de student en;
- een selecterende functie (summatief aspect) waarbij in kaart wordt gebracht of de student beschikt over het beoogde niveau van de te behalen eindkwalificatie.

De opleiding hecht veel waarde aan ontwikkelingsgericht toetsen. Opdrachten zijn gericht op het bevorderen van het leren van studenten en stellen hen in staat de leerdoelen te behalen. Dit betekent, volgens de opleiding, dat docenten en studenten in gesprek zijn over de toetsen, dat verwachtingen over opdrachten duidelijk zijn, dat studenten de gelegenheid hebben om met docenten te sparren over de wijze waarop opdrachten vormgegeven worden en dat studenten vanuit verschillende invalshoeken ontwikkelingsgerichte feedback ontvangen op basis waarvan feedforward geformuleerd kan worden. De opleiding maakt daarbij ook gebruik van peerfeedback, bijvoorbeeld tijdens het participatieve actieonderzoek in de eerdergenoemde leerkringen. De summatieve beoordelingen zijn, volgens de opleiding, een logisch vervolg op de eerdere feedback en de beoordelingen zijn transparant en duidelijk. De opleiding maakt gebruik van verschillende toetsvormen zoals schriftelijke individuele en groepsopdrachten, presentaties, beroepsproducten, portfolio's en assessments.

De (toets)opdrachten zijn gericht op de eigen professionele pedagogische context van studenten en staan in dienst van het leren van de student én het creëren van de pedagogische beweging in hun eigen context/beroepspraktijk. Opdrachten komen uit de eigen praktijk en de studenten moeten steeds in staat zijn om bruggen te bouwen tussen de theorie en hun praktijksituatie om van daaruit pedagogische bewegingen te creëren in hun praktijk.

Uit de bij standaard 2 benoemde 'ruggengraat' blijkt dat in elke toets meerdere eindkwalificaties getoetst worden; de toetsen zijn gericht op de snijvlakken van de onderwijseenheden. Per toets zijn de eindkwalificaties vertaald naar een beoordelingsformulier met beoordelingscriteria. Bij de cursussen van de onderwijseenheid Onderzoekend Veranderen wordt gebruik gemaakt van rubrics.

De validiteit en betrouwbaarheid van de toetsing wordt op verschillende manieren geborgd. Zo wordt elke toets door minimaal twee docenten ontwikkeld. Ook wordt elke toets door een duo van docenten beoordeeld. Dit betekent dat een opdracht door één docent beoordeeld kan worden, maar dat het beoordelen van alle opdrachten een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokken docenten is.

De coördinerende docent zorgt voor instructie bij het beoordelen en organiseert kalibreersessies waar eindproducten door meerdere docenten beoordeeld worden en er dialoog plaats vindt over de kwaliteit van de opdrachten. Daarnaast organiseert elke onderwijseenheid twee kalibreersessies per jaar waarin examinatoren met elkaar afstemmen hoe zij de criteria en beslisregels in de praktijk hanteren en interpreteren. Bij kalibreersessies kunnen studenten en leden van de beroepenveldcommissie uitgenodigd worden. De toetsen zijn gebaseerd op de eindkwalificaties en de leerdoelen van de onderwijseenheden. De opleiding organiseert elk jaar een studiedag waarin de uitwisseling over toetsen centraal staat.

Inzake het eindniveau vindt in het voorjaar een kalibreersessie plaats over de kwaliteit van de eindwerken met alle betrokken docenten. Ook wordt het eindniveau periodiek beoordeeld door externen; in 2023 hebben twee externen zes eindwerken beoordeeld. Leden van de beroepenveldcommissie zijn steekproefsgewijs aanwezig bij de eindgesprekken en beoordelen daarbij het eindniveau en het proces van beoordelen. Daarnaast

participeert de opleiding in de jaarlijkse externe review en kalibratie van het eindniveau met andere masteropleidingen Pedagogiek in het Landelijk Overleg Masteropleiding Pedagogiek.

Studenten worden geïnformeerd over de toetsing, beoordelingscriteria en inlevermomenten via de handleidingen en de digitale leeromgeving. Studenten waarmee het panel gesproken heeft zijn het over het algemeen eens met de beoordelingen die ze krijgen. Ze waarderen de feedback die ze krijgen van hun docenten en hun medestudenten. Eventuele onduidelijkheden in de beoordelingscriteria kunnen ze bespreken met hun docenten.

In de zelfevaluatie benoemt de opleiding dat naar aanleiding van de vorige visitatie toetsing veel aandacht heeft gekregen. De opleiding heeft daarbij de aanbevelingen van het toenmalige panel ter harte genomen en onder andere nieuw toetsbeleid opgesteld, beoordelaars BKE (en deels SKE) opgeleid, beoordelingsformulieren aangepast en meer uniform gemaakt en de meer informele praktijk op het gebied van toetsing in beleid vastgelegd. Ook heeft de examencommissie een meer onafhankelijke rol gekregen in het borgen van de inhoudelijke en onderzoekskwaliteit van de opleiding. De opleiding heeft de alignment tussen eindkwalificaties en beoordelingsformulieren meer inzichtelijk gemaakt, net als de beoordelingen. De opleiding merkt daarbij op dat deze meer analytische manier van beoordelen wellicht niet goed past bij het opleiden van normatieve, reflectieve professionals. Daarvoor is een meer holistische benadering wellicht wenselijk. De opleiding heeft daartoe de nieuwe eindkwalificaties meer compact en anders geformuleerd. De opleiding wil in dit kader het beroepenveld intensiever bij de toetsing betrekken.

Het ontwikkelen van een holistische benadering van toetsing bevindt zich, zo bleek tijdens de visitatie, nog in de beginfase. Het team heeft vorig jaar een gezamenlijk SKE-traject gevolgd waarbij de toetsing in de opleiding kritisch onder de loep is genomen. Dit heeft onder andere geleid tot de hiervoor benoemde vernieuwde formulering van de eindkwalificaties. Daarnaast is gekeken naar overlap in het programma en in de toetsing en is er nu meer aandacht voor formatief handelen. Een volgende stap is het verminderen van het aantal summatieve toetsen in de opleiding.

Examencommissie

De opleiding valt onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie van de Academie Mens en Maatschappij. De examencommissie ziet toe op de aanwijzing en kwaliteit van examinatoren en controleert jaarlijks hoe het toetsbeleid van de opleiding is uitgewerkt. Daarnaast controleert de examencommissie de kwaliteit en borging van de toetsing door periodiek en steekproefsgewijs analyse van verslagen van de opleiding door te nemen, toetsopdrachten, beoordelingsformulieren en ingevulde beoordelingen door te nemen en daar feedback op te geven. De examencommissie controleert ook elk jaar steekproefsgewijs de eindwerken. De examencommissie overlegt hierover minimaal twee keer per jaar met de opleiding. De examencommissie legt haar bevindingen vast in verslagen en het jaarverslag.

Tijdens de visitatie is duidelijk geworden dat de examencommissie twee à drie keer per jaar met de opleiding meekijkt in de transitie die de opleiding nu doormaakt (van herformulering van eindkwalificaties naar meer holistische toetsing). De examencommissie werkt met een borgingsagenda / toezichtsplanning waarin elk jaar per opleiding een specifiek thema benoemd wordt waar de examencommissie extra naar kijkt. Belangrijke thema's daarbij zijn kunstmatige intelligentie en de beweging naar minder toetsen en meer feedback en feedforward momenten. Vertegenwoordigers van de examencommissie hebben desgevraagd met diverse voorbeelden laten zien dat de opleiding handelt naar de feedback van de examencommissie en daar ook op reageert.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding beschikt over een passend en doordacht systeem van toetsing. De toetsing past bij het beroepsgerichte karakter van de opleiding. Er worden effectieve maatregelen genomen om de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toetsing te borgen. Het gebruik van beoordelingsformulieren, het vier-ogen principe en de kalibratiesessies dragen daar in belangrijke mate aan bij. De opleiding hanteert een gevarieerd palet aan toetsvormen.

Het panel ondersteunt het voornemen van de opleiding om, in een zorgvuldig proces, toe te werken naar meer holistische toetsing met specifieke aandacht voor formatief handelen. Het panel raadt de opleiding daarbij aan om, passend bij formatief handelen, in te zetten op het verminderen van het aantal summatieve toetsen in de opleiding. Dit past volgens het panel bij het profiel en de ontwikkeling van de normatieve reflectieve

professionaliteit van studenten in de opleiding. Het panel benadrukt dat dit een andere rol van docenten zal vragen en wellicht ook een andere taal op het formatieve proces hierin. Ook vraagt het panel zich af of een beoordeling met cijfers hierbij passend is; zij moedigt de opleiding aan hierin haar pedagogische verantwoordelijkheid te nemen en te kiezen wat het beste past bij het profiel van de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om in de ontwikkeling naar meer holistisch toetsen nadrukkelijk gebruik te maken van de expertise van de examencommissie.

Het panel constateert dat de examencommissie een proactieve rol heeft in het borgen van de kwaliteit van toetsing en het eindniveau. De examencommissie is in gesprek met de opleiding over relevante thema's en controleert steekproefsgewijs de kwaliteit van toetsen en het eindniveau.

Op basis van voorgaande concludeert het panel dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Bevindingen

Studenten ronden de opleiding af met de meesterproef, bestaande uit het verslag van het onderzoek (de masterthesis, 15 EC), een verslag van de ontwikkelde normatieve, reflectie professionaliteit en het eindgesprek (1 EC). In deze toetsen worden alle beoogde eindkwalificaties getoetst. Het doel van de meesterproef is dat studenten de pedagogische beweging, die zij in hun team of organisatie hebben gemaakt, zichtbaar maken.

De thesis is het verslag van het participatief actieonderzoek of het ontwerponderzoek dat studenten in hun eigen praktijk uitvoeren. En waarin studenten laten zien dat zij een pedagogische beweging (kunnen) maken in hun eigen praktijk. Studenten krijgen in de leerkringen feedback, feedup en forward van de begeleidende docent en hun medestudenten. In deze leerkringen staat het proces van komen tot een onderzoeksvoorstel, het onderzoek zelf en het schrijven van een thesis centraal. Studenten worden hiernaast ook individueel begeleid. Onderdeel van het proces is het schrijven van een onderzoeksvoorstel, dat door twee examinatoren (waaronder de begeleidende docent) beoordeeld wordt.

Studenten laten in een verslag, aan de hand van een thema in hun organisatie dat hen raakt, hun normatieve reflectieve professionaliteit zien. Dit thema kan gerelateerd zijn aan hun onderzoek maar dat hoeft niet. Het afrondende eindgesprek is volgens de opleiding een integrale toets waarin studenten laten zien op welke wijze zij zich tijdens de opleiding ontwikkeld hebben en aan de vereisten van de opleiding voldoen. In het eindgesprek laten studenten zien hoe zij beweging hebben gebracht in de eigen pedagogische of onderwijskundige beroepspraktijk. Studenten kiezen zelf de vorm van het eindgesprek. Het eindgesprek vindt plaats op basis van een portfolio van de student. Het portfolio omvat onder andere een samenvatting van het onderzoek, een samenvatting van de ontwikkelde normatieve, reflectieve professionaliteit, twee verslagen van andere programmaonderdelen en de masterthesis.

De beoordeling van de masterthesis en het eindgesprek vindt plaats in de vorm van een dakpanconstructie waarbij minimaal drie examinatoren betrokken zijn. Dit betekent concreet dat twee examinatoren de thesis beoordelen en twee examinatoren het eindgesprek. De begeleider van de student is als examinator bij beide beoordelingen betrokken en daarmee de verbindende beoordelaar. De examinatoren beoordelen de toetsen onafhankelijk van elkaar en komen daarna samen tot één eindbeoordeling. Bij het eindgesprek zijn ook de opdrachtgever en leden van de beroepenveldcommissie aanwezig. Zij hebben een adviserende rol in de beoordeling.

In de zelfevaluatie benoemt de opleiding dat de meeste afgestudeerden na het afronden van de opleiding actief nieuwe professionele uitdagingen aangaan en binnen de organisatie veranderen in rolneming, al dan niet binnen een andere functie of ander takenpakket. Afgestudeerden zijn werkzaam als teamleider, beleidsadviseur, zorgcoördinator, docent bij de bachelor of master en onderzoeker bij een practoraat. Bijna alle afgestudeerden spelen op een of andere manier een rol bij de pedagogische professionalisering binnen hun instelling.

Studenten en alumni met wie het panel gesproken heeft, zijn zeer te spreken over de begeleiding van hun docenten in de afstudeerfase van de opleiding. Ze ervaren hun docenten als een gids in het leren van een onderzoekende houding. Docenten wijzen hen op het betrekken van verschillende perspectieven, kijken mee, stellen vragen en brengen hen terug naar de kern van hun onderzoek. Alumni hebben door de opleiding, zo is desgevraagd opgemerkt tijdens de visitatie, een overstijgende en kritische blik gekregen. Ze zijn in staat breder te kijken dan hun cliënt, zich in te leven in de perspectieven van een ander en deze te betrekken en zich bewust van wat er speelt in en buiten de eigen organisatie. Ook zien ze zichzelf als bruggenbouwers die tussen de verschillende lagen in een organisatie kunnen laveren en die interne en externe partijen (en perspectieven) met elkaar kunnen verbinden. De opleiding leidt soms ook tot een andere functie voor alumni, al dan niet buiten de eigen organisatie.

Studenten hebben opgemerkt dat binnen hun beroepspraktijk soms personeelwisselingen plaats vinden waardoor het lastig is het oorspronkelijk opgezette onderzoek uit te voeren. Ze vinden het belangrijk dat de

opleiding daarover in goed contact blijft met studenten en hun beroepspraktijk om te borgen dat studenten hun onderzoek op een passende manier kunnen uitvoeren.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding een degelijk afstudeerproces heeft ingericht. Daarbij wordt gebruikgemaakt van het vier-ogen principe en beoordelingsformulieren. Het panel heeft, om het gerealiseerde eindniveau te kunnen beoordelen, afstudeerdossiers van 15 studenten bestudeerd. Dit betrof een selectie uit de afstudeerdossiers van de afgelopen twee studiejaar. Op basis daarvan en het gevoerde gesprek met studenten en alumni stelt het panel vast dat het eindniveau c.q. het masterniveau gerealiseerd wordt. Alle bestudeerde dossiers zijn volgens het panel terecht met een voldoende beoordeeld.

Het is het panel opgevallen dat in de bestudeerde dossiers over het algemeen praktisch relevante vraagstukken onderzocht worden, een breed spectrum aan literatuur wordt gebruikt en dat de gekozen methodologie past bij het uitgevoerde onderzoek. In een enkele thesis was de relatie methodologie en het uitgevoerde onderzoek minder goed aanwezig. Er had volgens het panel meer aandacht kunnen zijn voor een kritische blik op de gekozen vraagstukken c.q. meer aandacht voor de vraag 'doen we het goede?'. De feedback en feedforward op de bestudeerde dossiers is gericht op de toekomstige ontwikkeling van studenten. Het panel kon, bij de bestudeerde theses, de gegeven beoordeling / het gegeven cijfer echter niet altijd rijmen met de gegeven feedback.

Het panel heeft (omdat dit een belangrijk onderdeel is van het profiel van de opleiding) van een aantal studenten alle toetsen op het gebied van de ontwikkeling van de normatieve reflectieve professionaliteit bekeken. Het panel vond de daarin beschreven normatieve reflectieve professionaliteit minder sterk dan zij in de gesprekken met studenten en alumni ervaren heeft. Ze nodigt de opleiding dan ook uit te onderzoeken hoe dit in de toetsen / stukken meer zichtbaar gemaakt en versterkt kan worden. Daarin en in de thesis kan volgens het panel ook van andere vormen dan een geschreven stuk gebruik gemaakt worden.

Op basis van de gevoerde gesprekken constateert het panel dat de persoonlijke waarde van de opleiding heel groot en belangrijk is voor studenten. Daarnaast hebben de tijdens de visitatie benoemde voorbeelden laten zien dat zowel studenten als alumni daadwerkelijk in staat zijn een pedagogische beweging te creëren in hun eigen beroepspraktijk. Ze zijn bovendien in staat om vanuit hun pedagogische verantwoordelijkheid fundamentele en (voor het werkveld) vernieuwende zaken (zoals het mens zijn) te agenderen in hun beroepspraktijk. Dit is tijdens het gesprek met vertegenwoordigers van het werkveld bevestigd.

Op basis van voorgaande concludeert het panel dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**.

Bijlage 1. Samenstelling panel

Naam	Rol	Korte functieomschrijving
Mw. Dr. José Middendorp	Voorzitter	Lector Opvoeden en (op)leiden naar duurzaam en democratisch samenleven, NHL Stenden Hogeschool
Mw. Dr. Aziza Mayo	Lid	Directeur Onderzoek & Ontwikkeling bij NIVOZ
Dhr. Dr. Ton Bruining	Lid	Gepromoveerd organisatiefilosoof, pedagoog en onderwijskundige
Dhr. Nick van Everdingen	Student-lid	Alumnus Master Pedagogiek, Hogeschool van Amsterdam

Het panel werd ondersteund door Titia Busing, gecertificeerd secretaris.

Alle panelleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2. Bezoekprogramma

4 juni 2024

Tijd	Gesprek	Deelnemers
08.30 - 09.15	Ontvangst panel Openingspresentatie 'de Master Pedagogiek HAN aan de hand van kunst(boeken)'	Academiedirectie Academiemanager Mastercoördinatoren Docenten Student (voorzitter Ocie) Alumnus
09.15 - 10.30	Bestudering opleidingsdocumenten en studentwerken door het panel	
10.30 - 11.20	Thema I: 'Het beoogde en het gerealiseerde eindniveau van de student en het functioneren van de alumni in het werkveld'	Alumni Werkgevers
11.20 - 11.30	Pauze	
11.30 - 12.20	Thema II: 'De Kwaliteit van het binnen en buitenschoolse leren'	Studenten Docenten
12.20 - 13.00	Lunch	
13.05 - 13.50	Thema III: 'Het pedagogiek masteronderwijs in beeld en actie' Het panel bezoekt en neemt deel aan een of meerdere lessen; het panel wordt in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen aan de deelnemers over hetgeen zij zien en ervaren	Alle studenten jaar 1; cursus Kindveiligheid Docenten
13.50 - 14.05	Pauze	
14.05 - 14.45	Thema IV: 'Zorgen en borgen examenkwaliteit'	Voorzitter Examencommissie Opleidingslid Examencommissie Toets- en onderwijsdeskundige Student (voorzitter Ocie)
14.45 - 14.55	Pauze	
14.55 - 15.25	Thema V: 'De kwaliteit van de opleiding vanuit het studentperspectief'	Studenten
15.25 - 15.35	Pauze	
15.35 - 16.05	Thema VI: 'De kwaliteit van het onderwijsteam'	Docenten
16.05 - 16.55	Panelberaad	
17.00 - 17.20	Plenaire terugkoppeling voorlopige bevindingen van het panel	
17.20 - 17.30	Formele afsluiting locatiebezoek	

Bijlage 3. Aanbevelingen vorige visitatie

Na de vorige accreditatie (2017) is er door het kernteam van de Master Pedagogiek volop ontwikkeld en gewerkt om verbetering te realiseren op vier standaarden. Standaard 4 – gerealiseerde eindniveau - heeft daarin de meeste aandacht gekregen.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

We hebben de keuze gemaakt om meer te sturen richting participatief actieonderzoek als strategie om de studenten te leren de pedagogische beweging in de organisatie te kunnen maken en in begeleidingsactiviteiten die nog gericht aandacht besteden aan de normatieve reflectieve ontwikkeling van de student als professional. De focus is daarnaast meer komen te liggen op pedagogisch handelen (in plaats van pedagogisch didactisch handelen). We hebben we onze visie herijkt: waarin onze keuzes beschreven staan en inhoudelijke zwaartepunten zijn bepaald.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

In de leeromgeving is meer aandacht uitgegaan naar de samenhang tussen de drie onderwijseenheden (pedagogische handelen, onderzoekend veranderen en professionaliteit ontwikkelen). Daar waar deze onderwijseenheden samen komen, komen ook de aspecten van (samen) pedagogische verandering creëren samen. In het tweede semester van het eerste jaar is de oriëntatie op de praktijkvraag centraal komen te staan (in plaats van in het tweede jaar) zodat studenten al eerder gericht zijn op het vraagstuk waarop zij pedagogische beweging willen creëren.

Standaard 3: Toetsing

Er is een nieuw toetsbeleid opgesteld. Alle beoordelaars zijn BKE opgeleid, het merendeel ook SKE. Alle beoordelingsformulieren zijn aangepast en meer uniform gemaakt. De meer informele praktijk is in beleid vastgelegd.

Standaard 4: Gerealiseerd eindniveau

De opdracht was het gerealiseerde eindniveau beter te borgen en om dit te realiseren is een ontwikkelplan opgesteld. Om het eindniveau beter te borgen zijn in het ontwikkelplan de volgende punten vastgelegd:

1. Het laten beoordelen van de thesis door twee onafhankelijke beoordelaars.
2. Het zorgdragen voor meer onderwijstijd en expertise voor praktijk gestuurd onderzoek.
3. Een meer onafhankelijke rol van de examencommissie.

Ad1.

Voor het borgen van het gerealiseerde eindniveau zijn vier gepromoveerde onderzoekers toegevoegd aan het team van onderzoeksbegeleiders. De thesis zijn twee cohorten beoordeeld door twee onafhankelijke beoordelaars. Dit is teruggedraaid na twee cohorten. De eerste reden was dat er nauwelijks verschil bleek te bestaan tussen de beoordeling door twee onafhankelijke beoordelaars en het cijfer (op voorhand geschat) door de begeleider. De tweede, inhoudelijke reden was de keuze voor participatief actieonderzoek waarbij de begeleider meer zicht heeft op het proces van het uitvoeren van dit type onderzoek en dus meer recht kan doen in de beoordeling aan de wijze waarop de student vormgeeft aan participatief actieonderzoek. Vanaf het studiejaar 2018-2019 is de norm voor het behalen van de thesis en het eindgesprek verhoogd van een 5.5 naar een 6.0. De beoordeling van de thesis is uitgewerkt van tien naar twintig te beoordelen criteria (een analytische beoordeling) met op elk punt en score van 1 (zeer onvoldoende) tot 5 (zeer goed).

Ad2.

Er is daarnaast de afgelopen jaren meer onderwijstijd beschikbaar gekomen voor onderzoekend veranderen (als totaal). Er is meer tijd geïnvesteerd in centrale bijeenkomsten voor alle studenten over:

- Analyse van kwalitatieve en kwantitatieve data;
- Schrijven van conclusies;
- Schrijven van een discussie;
- Het beschrijven van de gerealiseerde pedagogische beweging;
- Rapporteren (algemeen).

De onderwijstijd in bijeenkomsten is gerealiseerd naast het inrichten van een digitale onderwijsleeromgeving waarin aan de hand van kennisclips, verdiepende bronnen, opdrachten de student wordt uitgedaagd het onderzoek te kunnen uitvoeren en daarvan verslag te kunnen leggen. De begeleidingstijd voor een docent is in de loop van de studiejaren verhoogd van 24 uur per student naar 32 uur per student (inclusief beoordelen). Het geven van peerfeedback door medestudenten is extra aangezet (bevorderen van het eigen leerproces).

Ad3.

Er is extra aandacht geweest voor de onafhankelijke rol van de examencommissie. Zij hebben vaker de eindwerken of gehele dossiers gecontroleerd. Er is een cyclus in gang gezet van op basis van de bevindingen van de examencommissie reageren door de opleiding en aangeven welke acties zijn uitgezet.

Bijlage 4. Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- Vergelijking eindkwalificaties
- Ruggengraat tussen eindkwalificaties en toetsen
- Tabel instroom en uitstroom
- Uitslag Nationale Studenten Enquête
- Portretten van bruggenbouwers (docenten en coördinatoren)
- CV's van docenten
- Overzicht docenten master Pedagogiek achtergrond en expertise
- Studiehandleiding eerste studiejaar
- Studiehandleiding tweede studiejaar
- Alle toetsen normatieve reflectieve professionaliteit van twee studenten
- Oplegger Professionaliteit ontwikkelen
- Onderwijs- en examenregelingen 2022 en 2023
- Handleidingen cursussen van de onderwijseenheid Professionaliteit Ontwikkelen
- Handleidingen cursussen van de onderwijseenheid Pedagogisch handelen
- Handleidingen cursussen van de onderwijseenheid Onderzoekend veranderen
- Checklist eindwerken EC LLO 2024
- Dossiercontrole MP Uitwerking examencommissie
- Reactie eindgesprek examencommissie maart 2024
- Reactie op terugkoppeling dossiercontrole door examencommissie
- Jaarverslag examencommissie
- Verslagen kalibreersessies
- Advies n.a.v. een analyse van de eindwerken bij de masteropleiding Pedagogiek van de HAN
- De (nieuwe) Nijmeegse School versie 1.4
- Eindrapportage SKE - MP
- Toetsbeleid studiejaar 2023 - 2024
- Programmaboekje Festival der Pedagogiek 2 april 2024
- Afstudeerdossiers van 15 studenten